

به نام خداوند بخشنده مهربان

وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی  
معاونت آموزشی



دانشگاه علوم پزشکی مجازی  
Virtual University of Medical Sciences

شیوه نامه ارائه دوره های مجازی آموزش پزشکی

شامل مراحل گواهینامه سطح یک تاسه و کارشناسی ارشد ویژه اعضای هیات علمی

از طریق دانشگاه علوم پزشکی مجازی

## مقدمه

باتوجه به توسعه روزافزون حوزه آموزش مجازی و یادگیری الکترونیکی در نظام آموزش عالی سلامت و نیز تاسیس دانشگاه علوم پزشکی مجازی به منظور بسط و ارائه آموزش‌های مجازی و با هدف دسترسی و استفاده تمامی اساتید و کارکنان نظام سلامت از ظرفیت‌ها و توانمندی‌های موجود در نظام آموزش پزشکی کشور و نیز پیرو تاکیدات مقام محترم معاونت آموزشی مبنی بر ضرورت توانمندسازی اعضای هیات علمی دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور، دوره کارشناسی ارشد مجازی آموزش پزشکی در مراحل گواهینامه سطح ۱ تا ۳ و کارشناسی ارشد ویژه اعضای هیات علمی از طریق دانشگاه علوم پزشکی مجازی ارائه می‌گردد.

این دوره به منظور توانمندسازی اعضای هیات علمی دانشگاه‌های علوم پزشکی و در نهایت بهبود عملکرد آموزشی دانشگاه‌ها برگزار می‌شود. در این برنامه سعی شده است با توزیع دروس دوره کارشناسی ارشد آموزش پزشکی در سه سطح گواهینامه آموزش پزشکی (سطح ۱ تا ۳)، امکان ورود وسیع اعضای هیات علمی به این دوره‌ها فراهم شود و در عین حال، در صورت اتمام دروس سه سطح گواهینامه و علاقمندی متقاضیان به انجام پایان‌نامه، تمام دروس طی شده به عنوان دروس دوره کارشناسی ارشد آموزش پزشکی معادل‌سازی شود و امکان اخذ مدرک کارشناسی ارشد آموزش پزشکی پس از طی درس روش تحقیق در آموزش و انجام پایان‌نامه وجود داشته باشد. به این ترتیب، حداکثر انعطاف‌پذیری در طول مدت تحصیل و انتخاب دروس (پودمان‌های) کاربردی‌تر به وجود می‌آید، بدون اینکه اعضای هیات علمی در محصوره مقررات جاری دانشجویی دوره ارشد گرفتار شوند. در نتیجه با عنایت به مصوبه شصت و دومین جلسه شورای عالی برنامه‌ریزی آموزش پزشکی مورخ ۱۳۹۴/۱۰/۲۰ با عنوان "تعدیل برنامه درسی و آیین نامه دوره کارشناسی ارشد مجازی رشته آموزش پزشکی برای تسهیل و گسترش توانمندسازی اعضای هیات علمی"، دانشگاه علوم پزشکی مجازی با همکاری هیات ممتحنه و ارزشیابی آموزش پزشکی اقدام به ارائه دروس آموزش پزشکی از سطوح گواهینامه ۱

تا ۳ و در نهایت رشته کارشناسی ارشد آموزش پزشکی ویژه اعضای هیات علمی نموده است. بدین منظور دستورالعمل و شیوه‌نامه آن به شرح ذیل ارائه می‌گردد.

## شرح دوره

این دوره در سه سطح گواهینامه‌های سطح ۱، سطح ۲ و سطح ۳ و دوره کارشناسی ارشد آموزش پزشکی برگزار می‌گردد. هدف کلی از گذراندن دروس سطح یک، کسب مهارت‌های عمومی تدریس است. همچنین هدف کلی از گذراندن دروس سطح دو، کسب مهارت‌های تخصصی برای انجام وظایف قبل، حین و پس از تدریس (به تفکیک علوم پایه و علوم بالینی) است. دروس ویژه گواهینامه سطح سوم در برگرفته مهارت‌های مدیریت و رهبری آموزشی می‌باشد. نهایتاً دروس مرحله آخر که در صورت ثبت نام به عنوان دانشجوی دوره کارشناسی ارشد آموزش پزشکی ارائه خواهد شد، کسب مهارت دانش‌پژوهی در آموزش علوم پزشکی است. هر مرحله شامل تعدادی دروس اجباری و تعدادی دروس اختیاری است. عناوین و تعداد واحد دروس هر مرحله در جدول شماره ۱ ملاحظه می‌شود.

## شیوه ثبت نام و پذیرش متقاضیان

**ماده ۱:** اعضای هیات علمی دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی سراسر کشور و اعضای هیات علمی گروه پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی، با هر نوع رابطه استخدامی و بدون هیچگونه شرط سنی می‌توانند در این دوره ثبت نام نمایند.

**ماده ۲:** تمامی مراحل فرایند ثبت نام، پذیرش و فراغت از تحصیل متقاضیان از طریق دانشگاه علوم پزشکی مجازی صورت می‌گیرد.

**تبصره ۵:** بدیهی است اعضای هیات علمی الزامی به طی دوره کارشناسی ارشد آموزش پزشکی از طریق دانشگاه مجازی علوم پزشکی ندارند و در صورت اعلام ظرفیت پذیرش، می‌توانند کماکان در دوره‌های حضوری یا غیرحضوری کارشناسی ارشد آموزش پزشکی که توسط دانشگاه‌های علوم پزشکی ارائه می‌شود با رعایت مقررات مربوطه شرکت نمایند. همچنین ارائه دوره کارشناسی ارشد آموزش پزشکی از طریق دانشگاه علوم پزشکی مجازی با برنامه‌های توانمندسازی اعضا هیات علمی دانشگاه‌ها که رأساً اقدام به ارائه آن می‌کنند هیچ‌گونه منافاتی ندارد.

**ماده ۳:** متقاضیان برای طی دروس گواهینامه سطوح یک تا سه به عنوان داوطلب آزاد و در قالب تک درس یا ترمی ثبت نام می‌نمایند. در صورت طی موفق دروس سه سطح گواهینامه و اخذ گواهینامه سطح سوم و ثبت نام در دوره کارشناسی ارشد آموزش پزشکی، نمرات دروس گذرانده در کارنامه دانشجو منظور می‌گردد.

**ماده ۴:** بازه‌های زمانی و مکانی ارائه دروس و آزمون‌ها انعطاف‌پذیر است به طوری که فراگیران می‌توانند دروس مربوطه را با هر یک از مدرسین معرفی شده از دانشگاه‌ها و گروه‌های آموزش مختلف بگذرانند و پس از گذراندن موفق دوره بر اساس هر سطح دانشگاه علوم پزشکی مجازی نسبت به صدور گواهینامه سطوح سه-گانه و یا مدرک کارشناسی ارشد اقدام خواهد نمود.

**تبصره ۵:** استراتژی‌های آموزشی، شیوه ارائه دروس (به صورت آموزش کامل مجازی و یا آموزش ترکیبی) و شیوه ارزیابی فراگیران، بر اساس مدرسین مختلف هر درس می‌توانند متعدد باشد و متقاضیان بسته به شرایط خود، مختار به انتخاب درس و مدرس مربوطه می‌باشند.

### **ساختار و مدیریت آموزشی دوره‌ها**

**ماده ۵:** مدیریت، اجرا و ارزشیابی این دوره توسط "گروه آموزش پزشکی مجازی" مستقر در دانشگاه علوم پزشکی مجازی با مشارکت اعضای هیات علمی واجد شرایط انجام می‌گیرد. افراد معرفی شده به عنوان عضو هیات علمی وابسته و یا مدعو در گروه آموزش پزشکی مجازی دانشگاه علوم پزشکی مجازی فعالیت می‌نمایند.

**ماده ۶:** اعضای هیات علمی گروه‌های آموزش پزشکی که با مجوز شورای گسترش دانشگاه‌های علوم پزشکی به عنوان مجری برنامه کارشناسی ارشد آموزش پزشکی حضوری فعالیت می‌کنند و همچنین اعضای هیات علمی دارای مدرک کارشناسی ارشد یا دکتری تخصصی آموزش پزشکی در سایر دانشگاه‌ها از طریق گروه آموزش پزشکی مجازی بعنوان مدرسین دروس مربوطه تعیین می‌گردند.

### **شرایط و نحوه انتخاب واحد**

**ماده ۷:** شهریه تحصیل اعضای هیات علمی دانشگاه‌های علوم پزشکی سراسر کشور در این دوره مشخص گردید. به استناد پیوست شماره دوم مصوبه مورخ ۱۳۹۶/۲/۱۸ هیات امنای دانشگاه علوم پزشکی مجازی مقرر شد تا شهریه دوره برابر مکانیزم‌های تبیین شده از متقاضیان اخذ گردد.

## شهریه ثابت:

• مبنای محاسبه آن با توجه به ماهیت پودمانی دوره ها و بر اساس بند مصوب "جدول شهریه سالیانه مقاطع مختلف تحصیلی و وضعیت دانشجو" که در آن اشاره کرده که برای ترم هایی که امکان محاسبه واحدی وجود ندارد با نظر هیات رئیسه دانشگاه علوم پزشکی مجازی ۶۰٪ کل شهریه تخفیف داده شده است. بنابراین مبلغ شهریه ثابت هر ترم تحصیلی با انتخاب حداقل یک ماده درسی به میزان ۴,۴۸۰,۰۰۰ ریال می باشد که در ابتدای هر ترم تحصیلی از دانشجو اخذ می گردد.

## شهریه متغیر:

با توجه به ماهیت پودمانی و سطح بندی برنامه و عدم امکان محاسبه ترم تحصیلی مصوب (۲۰ واحد درسی به ازاء ترم) با تصویب هیات رئیسه دانشگاه علوم پزشکی مجازی ۶۰٪ کل شهریه تخفیف داده شده است. بنابراین شهریه متغیر هر واحد درسی به میزان ۸۹۶۰۰۰ ریال که به ازاء واحد های انتخابی دانشجو محاسبه و اخذ می گردد.

**ماده ۸:** ثبت نام در سطوح گواهینامه سه گانه و دوره کارشناسی ارشد این برنامه بصورت ترمی است و هر سال تحصیلی شامل دو ترم تحصیل خواهد بود. بدیهی است در صورت ضرورت و بلامانع بودن از نظر مقررات آموزشی ترم تحصیلی فشرده نیز ارائه خواهد شد. حداقل تعداد واحد قابل اخذ در هر ترم محدودیتی ندارد.

**ماده ۹:** انتخاب "تک درس" برای اعضای هیات علمی متقاضی گذراندن دوره بر اساس ظرفیت اعلام شده و اولویت انتخابی امکان پذیر است.

## **شرایط انتخاب پایان نامه پژوهشی**

**ماده ۱۰:** در صورتی که فراگیر موفق به اخذ گواهی سطح سوم آموزش پزشکی شده باشد می تواند نسبت به انتخاب اساتید راهنما و مشاور و نیز محل گذراندن پایان نامه پژوهشی خود اقدام نماید. فرایند انتخاب و گذراندن پایان نامه پژوهشی برای متقاضیان کارشناسی ارشد در دستورالعمل جداگانه ای تبیین و اعلام خواهد شد. ویژگی های استاد راهنما، مشاور، وظایف و حقوق متقابل آن ها در قبال دانشگاه مجازی، نحوه تامین هزینه انجام پایان نامه، قالب نگارش پایان نامه، الزامات انتشار مقاله حاصل از آن، و ... (در دستورالعمل جداگانه ای تبیین می گردد).

## **فراغت از تحصیل و صدور گواهینامه سطوح سه گانه و مدرک کارشناسی ارشد آموزش پزشکی**

**ماده ۱۱:** در صورتی که فراگیران هر یک از سطوح را بر اساس کوریکولوم مصوب با موفقیت بگذرانند، دانشگاه علوم پزشکی مجازی نسبت به صدور گواهی سطح مورد نظر اقدام خواهد کرد.

**ماده ۱۲:** در صورت ثبت نام قطعی فراگیران از طریق دانشگاه علوم پزشکی مجازی و گذراندن با موفقیت تمامی واحدهای درسی دوره گواهینامه سطح ۱ تا ۳ و کارشناسی ارشد آموزش پزشکی مدرک ایشان رأساً توسط دانشگاه علوم پزشکی مجازی صادر خواهد شد.

**تبصره:** گواهی طی دوره سطح یک توسط هیات علمی می تواند بعنوان دوره معادل و جایگزین برنامه های توانمندسازی دانشگاه ها باشد.

**ماده ۱۳:** بهره‌مندی از مزایای تشویقی طی هر یک از مراحل این برنامه بر اساس آئین‌نامه مصوب دبیرخانه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی، مصوبات هیأت ممیزه مرکزی و نیز مصوبات اختصاصی دانشگاه‌ها خواهد بود.

**این شیوه‌نامه در ۱۳ ماده و ۳ تبصره توسط اعضاء هیئت ممیته و ارزشیابی آموزش پزشکی و**

**رئیس دانشگاه علوم پزشکی مجازی تدوین و مورد توشیح و تایید جناب آقای دکتر لاریجانی**

**معاونت آموزشی وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی قرار گرفت و به شماره د/۵۰۰/۱۶۹**

**در تاریخ ۱۳۹۵/۱/۲۴ جهت اجرا ابلاغ گردید.**



**جدول شماره ۱: ارائه و توزیع واحدهای درسی دوره کارشناسی ارشد آموزش پزشکی در مراحل گواهینامه سطح ۱ تا ۳ و کارشناسی ارشد**

سطح	الزامی (دروس کارشناسی ارشد آموزش پزشکی)	اختیاری (دروس کارشناسی ارشد آموزش پزشکی)
سطح ۱	<ul style="list-style-type: none"> <li>• نظریه‌های یادگیری و مهارت‌های مقدماتی تدریس (۲ واحد)</li> <li>• روش‌های ارزیابی دانشجو (۱/۵ واحد)</li> <li>• برقراری ارتباط میان‌فردی و مهارت ارتباط پزشک با بیمار (۲ واحد)</li> <li>• برنامه‌ریزی درسی (۱) (۱ واحد)</li> <li>• مقدمات یادگیری غیر حضوری (جلسه توجیهی) - ۴ ساعت</li> <li>• اخلاق حرفه‌ای و آداب تعلیم و تعلم در دانشگاه (۱ واحد)</li> <li>• مقدمات استدلال بالینی (۰/۵ واحد) - ویژه مدرسین بالینی</li> <li>• مقدمات تفکر علمی (۰/۵ واحد) - ویژه مدرسین علوم پایه</li> </ul>	
سطح ۲	<ul style="list-style-type: none"> <li>• الگوهای یاددهی و یادگیری (۲ واحد)</li> <li>• طراحی آموزشی در علوم پزشکی (۲ واحد)</li> <li>• روش‌های ارزیابی دانشجو - آزمون‌های عملی و بالینی (۲/۵ واحد)</li> <li>• تدریس بالینی (۲/۵ واحد)</li> <li>• کاربرد رایانه در آموزش - نرم افزارهای کاربردی برای کمک به تدریس (۱ واحد)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• یادگیری الکترونیک (۲ واحد)</li> <li>• اقتصاد آموزش (۲ واحد)</li> <li>• اقتصاد سلامت (۲ واحد)</li> <li>• آموزش پزشکی مبتنی بر بهترین شواهد BEME (۲ واحد)</li> <li>• توسعه توانمندی‌ها و ارزشیابی هیات علمی (۲ واحد)</li> <li>• زبان انگلیسی (متون آموزش پزشکی) (۲ واحد)</li> <li>• فنون نگارش علمی (۲ واحد)</li> </ul>
سطح ۳	<ul style="list-style-type: none"> <li>• برنامه‌ریزی درسی (۲) - (۲ واحد)</li> <li>• طراحی، اجرا و ارزشیابی کارگاه‌های آموزشی (۱ واحد)</li> <li>• رهبری و مدیریت آموزشی (۲ واحد)</li> <li>• روش‌های ارزشیابی برنامه (۲ واحد)</li> <li>• آموزش و ارزشیابی استدلال بالینی (۱ واحد) - برای مدرسین بالینی</li> <li>• آموزش و ارزشیابی تفکر انتقادی (۱ واحد) - برای مدرسین علوم پایه</li> </ul>	
کارشناسی ارشد	<ul style="list-style-type: none"> <li>• شیوه‌های تحقیق در آموزش (۴ واحد)</li> <li>• پایان‌نامه (۴ واحد) به یکی از دو شکل زیر:</li> <li>• پایان‌نامه مرسوم دوره‌های کارشناسی ارشد</li> </ul> <p>گزارش انجام یک پروژه مصوب اقدام پژوهی در محل کار عضو هیات علمی، در قالب مقاله ۷۰۰۰ کلمه‌ای</p>	